

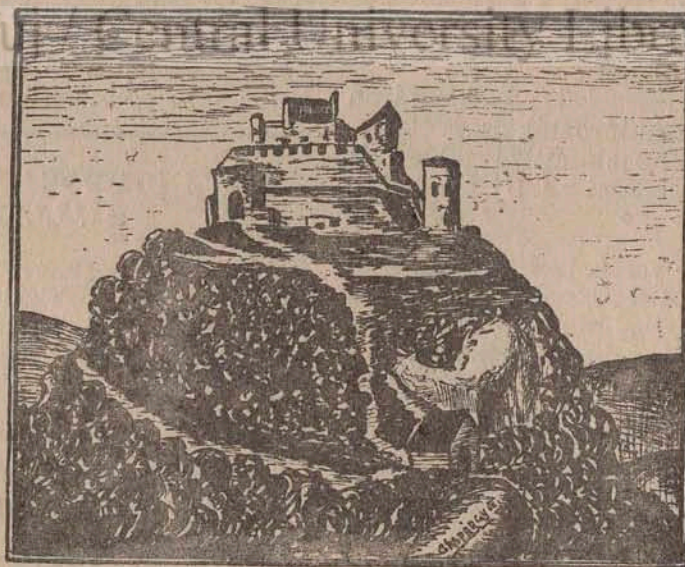
UJ CIMBORA

Az Uj Cimbora Családszövetség képes gyermeklapja

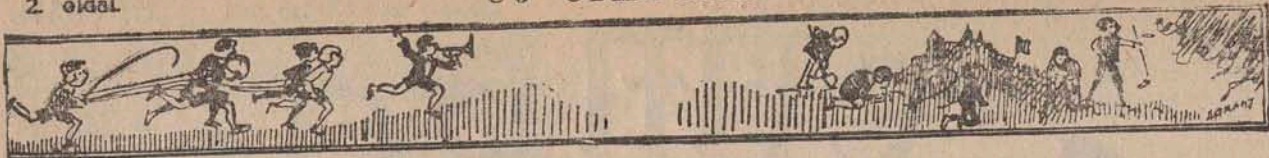
MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

- Déva vára -

APRÓSÁGOK — TARKASÁGOK

AZ UJ CIMBORA ELŐFIZETŐGYŰJTŐ VERSENYE

Még csak most hirdettük ki az Uj Cimbora előfizetőgyűjtő versenyét, máris megindult kis olvasóink között a versengés, ki gyűjti a legtöbb új előfizetőt az Uj Cimbora-nak? Erre kíváncsi most minden gyermek; de nemcsak a gyermekek kíváncsiak, hanem mi is azok vagyunk. A verseny nemcsak személyekre vonatkozik, hanem egyes városokra is. Például, hogy Szatmár gyűjt-e több előfizetőt, mint Kolozsvár, vagy Marosvásárhely. Szatmáron Nagy Loránd nevével indítjuk be a versenyt. Ő már eddig 5 előfizetőt szerzett az Uj Cimbora-nak.

Szász István, ugyancsak Szatmár, egy előfizetőt.

Fehér Olgi, Nagyvárad, egy előfizetőt.
Várjuk a többi gyűjtést.

* * *

Az unitárius gyermekek Kolozsváron még a vizsga előtt elhatározták nagy lelkesedéssel, hogy összefognak állami többen is és úgy fogják megrendelni az Uj Cimbora-t.

* * *

A nagykarólyi gyerekek viszont iskolai takarékpénztárakat létesítenek. Maguk közül választják a pénztárost, aki pontosan jegyzi, kinek mennyi a betett pénze. Ebből fizetik a megrendelt lapot is. Gondoljátok csak el, milyen nagy büszkeség az, ha a gyermek nem is kér szüleitől pénzt az újságra, mégis járhatja, ő maga fizeti azt, az összegyűjtött kis pénzből.

ARANY ABC.

D. Dicső dolog ésszel, szép erővel binni, de nut dolog azt a gonoszra használni.

E. Erősebb az, aki ellenáll a rossznak, mint, akit a vétkek magukkal hurcolnak.

F. Fölötte sok szóban tudományt ne keress. A legrosszabb kerék is legtöbbet nyekereg.

NEVNAPI KÖSZÖNTŐKRŐL

Október hó folyamán a következő névnapok fordulnak elő: okt. 9. Dénes, 12. Miksa, 13. Ede, 15. Teréz, 17. Hedvig, 21. Orsolya, 23. Ignác, 26. Demeter, 25. Mór, 28. Simon.

El ne felejtsetek gyermekek köszöntőverseket tanulni.

ÉDES APA NEVENAPJÁRA.

Édes apám lelkem
Fehér rózsánk ága,
Behajolt az ablakomon
Máma éjfél tájba.
Behajolt az ága,
Tündér lett belőle
S tanított egy szép kis versre
Hallgassa csak kérem:

„A mezőről lehervadt a sok-sok virág
Halvány sárga őszi lett már a határ.
De szívünkben, mintha újra tavasz járna
Kivirágzott, örömmel telt névnapjára.
Tartsa is meg a jó Isten édes apám
Hogy még sokszor ünnepeljük névnapján.”

AZ UJ CIMBORA SZATMÁRI RAJZKIÁLLÍTÁSARÓL

Az összes szatmári kis cimboráinkat szeretettel várjuk a rajzkiállításra. A kiállításon lesz rejtvényfejtő verseny is. Az érdekesebbnél érdekesebb rejtvényeket mindjárt ott helyben kell megfejteni, persze csak önállóan, a nagyoknak nem szabad benne segíteni. Az egyes rejtvényfejtők ajándékot, jutalmat kapnak. A bélyeggyűjtők a különböző bélyegeken fognak gyönyörködni. A kiállítás több napon keresztül nyitva marad. A kiállítás egyszersmind ismerkedés is lesz a kis cimborák között. Aki meg akar ismerkedni egy kis cimborával, vagy nekünk szól, vagy egyszerűen odamegy hozzá és bemutatkozik. Mindenkihez kedvesnek kell lenni, különösen szeretettel kell foglalkozni a vidékről jövő kis cimboráinkkal. Szeretnénk, ha mindnyájan nagyon jól éreznék magukat ezen a kiállításon.

Jegyek nem lesznek, csak az Uj Cimbora kis perselyét fogjuk kitenni.

Pali, Sári

Drágák, kedvesek, szépek,
Ahogy egymás mellett lépnek.
Közel egy heve lesz mára,
Hogy járnak az iskolába.

Pali a Sári hü lovagja,
Cseruzáját ő faragja,
Sziyacsát megnevésíti,
S a jóra egyre inti.

Viszi, hozza a nagy táskát
Benne könyvet, patatáblát,
Kézénél fogja, úgy vezeti,
Sáros utcán is átsegíti.

Sári hűségért cserébe
Kenyerét megosztja véle
Almájából — jó gyermek lásd —
Enged enni egy harapást.

E két áttatlan teremtes
Szívében az egyetértés
Öntudatlan élő heve
Összefonrott szeretetbe.

Napestig tanulva szépen
Megülnek a karos széken.
Igy válik majd ember belőlük.
Tanuljatok gyermekek tőlük.

Pataki B. József.

Déva, Kalán és Arany

Sok ezer esztendővel ennekelőtte, három tündér lakott Hanyadnak a földjén, névszerint: Déva, Kalán és Arany.

Szép volt mind a három tündér, oly szép, hogy, aki látta, megcsodálta. Egy kis házaeskában lakott a három tündér. Igen szépen megfértek egymással jó sokáig, egyszerre azonban beléjük bujt az ördög, versengeni kezdtek, hogy melyik a szebb közülük. Az lett a versengésnek a vége, hogy elváltak egymástól. Azt mondta Déva:

— Ki-ki lakjék a maga házában. Építsen ki-ki olyant, amilyent tud.

— Jól van, — mondta Kalán. — Majd meglátjuk, melyik épít különb házat.

— No, azt szeretném látni, ki épít különbet, mint én — szólt büszkén Arany.

A három tündér között Déva volt a legszelidebb, szép csendesen mondta, miközben rámutatott a dévai hegyre:

— Én ennek a hegynek a tetejére építek várat. Kőből építem, s ha Isten megsegít, három nap múlva kész lesz az én váram.

— Bizony, ha kőből, én meg vasból, — mondta Kalán — s kétnap múlva kész lesz az én váram.

— Mit, két nap! — kacagott Arany. — Én egy nap alatt megépítem az én váramat, se nem kőből, se nem vasból, ezinarany lesz az én váram.

— Hiszem, — mondta szeliden Déva — ha megsegít az Isten.

— Bánom is én, segít vagy nem segít! — mondta gőgösen Arany. — Estére meg lesz az én váram.

A három testvér többet nem szólt egymáshoz, hárman három felé mentek. Reggel várépítésbe fogtak, hárman három hegy tetején.

S hát csakugyan estefelé már ott ragyogott az egyik hegy tetején Arany vára. Másnap estére kész volt Kalán vára is, csupa vas volt tetőtől talpig.

Déva vára is felépült harmadnap estére. Amint felépült Déva vára, abban a pillanatban rettenő nagy fergeg kerekedett, égszakadás, földindulás, de olyan, hogy ég, föld magrendült belé s Kalán és Arany vára egyszerre omlott össze. Eltűntek nyomtalan. Am Déva vára állott s áll még erősen, sem égszakadás, sem földindulás nem ingatta meg.

Benedek Elek.

Föld alatt, föld felett

I r t a : L á s z l ó M a r c e l l a

— Jaj nagymama, hátha petrezselymet fogok árulni? Hátha senki sem fog felkérni táncolni?

— Óh te kis bohó! Dehogyan is fogsz petrezselymet árulni, biztatta az ósz Aranytelér unokáját. S leültek Kvarczék mellé.

A másik pereben már két gavallérja is akadt a karesu és szelidképű Ezüstsillámnak. Egyik Réz király fia, a másik Vaskirály fia. Réz királyfi jött először, hát úgy illett, hogy azzal menjen az első táncba. Így Vaskirályfi hōppon maradt. De egyáltalán nem busult, hogy nem kap táncosnőt. Szétnézett a teremben. Észrevett ő már előbb is valakit. A huncutszemű Moeskaszem kisasszonyt. Odament, bemutatkozott és felkérte táncolni.

Parja most hát mindkétnek volt, csak még a zene késett. Gyémánt királykisasszony türelmetlenül nézett a kijárat felé, hol lehetik a zenekar?

A szolgák futottak a karmester után, aki jött is már, de utközben összetalálkozott egy régi cimborájával s egy kicsit elbeszélgették az időt.

A karmester: Harsogó Zuhatag nagy komolyan lépkedett elől s a karmesteri pálcával mindenkinek az orra alatt hadonázott. Néhány vastaghangu Patak, egy-két esergedező Csermely, vagy három Barlangi forrás követték a karmestert. Ezek képezték a zenekart. Ők már rendszeren szerződötték a tizezeréves bála. S a mulatságban hol egyesben, hol együttesen forrtak és buzogtak, énekeltek, harsogtak, mormoltak és esobogtak, ki vékonyan, ki vastagon, kinek milyen volt a hangja. Alig hogy a zene rázendített a táncosnótára, a párok kiperdültek a terem közepére. Lett olyan táncolás, amelyet még nem látott a világ. A finom zene kihallatszott az udvarra s a katonaság, népség emellett mulatott.

A pocakos Kőszénkirály, a berozsdásodott hangú Vaskirály mellett ült az emelvényen

karonfogva. Innen hallgatta a kitünő zenét, amit a források, patakok, csermelyek esaptak. S nagy érzékenyült rajta, hogy kövér könnyeseppék kezdtek végigpotyogni fekete ruháján. Erre barátság ide, barátság oda, Vaskirály odébb húzódott királyi barátjától. Kőszénkirály ugyanis már ösidők óta fotogén illatosítót használ. Szerinte ez olcsó és nem kell érte más országba menni. De Vaskirály elfinforitotta az orrát erre a parfümre és azt mondta: Az nem is parfüm, hanem valami rossz szagú folyadék, ami ezenkívül peesétet is hagy a ruhán. Ezért is húzódott odébb. Félte, hogy vadonatúj ruhájára a nagy közelségben még rápottyan egy-két könnyesepp, ezek közül a fotogén szagú könnyek közül.

Szerencse, hogy Kőszénkirály nagy érzékenyülésében nem vette észre a dolgot, különben ki tudja, még megharagudott volna.

— Mit gondolsz kedves Vaskirály barátom, nagy dolog az, hogy családunk, rokonságunk és alattvalóink így összejöhetnek tizezerévenként egy kis mulatságra — kezdte a beszélgetést a pocakos Kőszénkirály.

— Ugy van, nagy dolog — hagyta helyben a rozsdáshangu Vaskirály. Örül a szívem, mikor látom, hogy gyermekeink milyen jól érzik magukat.

Vaskirály fia épp ebben a pereben vallotta be Maeskaszem kisasszonynak, hogy nagyon megtetszett neki. Meg is kérte feleségül. Maeskaszem ironkodott-pironkodott, végül is azt válaszolta, hogy a királyfi beszéljen a mamájával.

Javában állt hát a tizezeréves bál. Mindenki nagy kedvében volt. Akik nem tudtak táncolni, azért azok is megpróbálkoztak, meg rázogatták jobbról-balról a táncosnőiket. Dühörögtek, kurjongattak. Ugy, hogy fenn a föld felszínén ijedten fordultak meg az emberek ágyaikban a másik oldalukra. Az első ijedelemben nem tudták, hogy török jön-e, vagy a

tatár? Pedig még nem volt semmi baj. Csak a tizezeréves bálon mulattak lenni a föld belsejében, ahová kutató, emberszem még be nem tekinthetett.

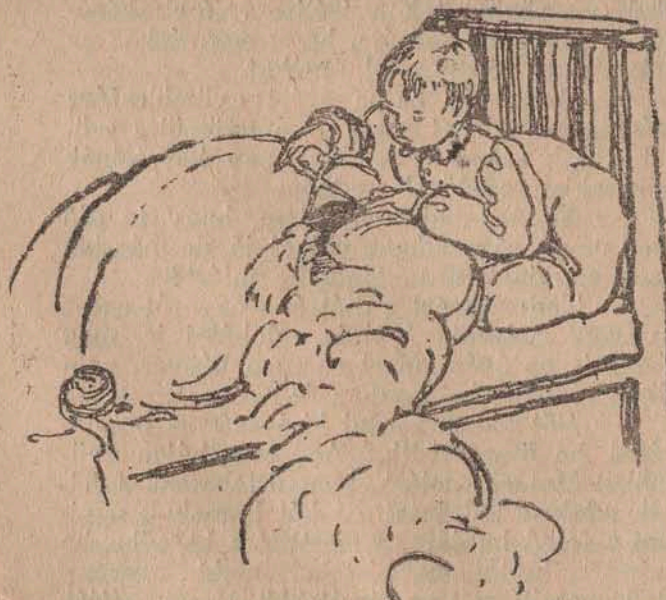
Véletlen találkozás.

A tizezeréves bál zenéje messze uton elki-sérte Szökőkutat. Később azonban már halkulni kezdett a zene, végre, csak ha nagyon figyelt, akkor hallott még valamit a mulatság zajából. Néha találkozott egy-egy elkésett társasággal, akik a bálra igyekeztek.

Nemsokára az egyik uton, szembe vele, valami ismerős mormolást és csobogást hallott. Egy vastagabb és egy vékonyabb hang beszélgetett egymással. A sziklatömbök két oldalt visszaverték a hangot úgy, hogy Szökőkut még nem látott senkit, de a hangjukat már jól hallotta.

Különösen a vastagabb hang volt roppant ismerős előtte. — Ugyan kik lehetnek? — tűnődött. Figyelni kezdte a beszédüket:

(Folytatjuk.)

Attól félek Gyurica, baj lesz ebből, hogy te most ollóval kivágod a dunnácskádat. . .

HOVA TÜNT EL A NEGYEDIK TÖRPE?

Törte rajta buksi fejét Karesika, mikor a pirosfedelű Uj Cimborát elolvasta. Pedig négynek kellett lenni, mert a versben is így van írva: „Négy kis törpe vitéz, mit gondol magában“ — és itten nincsen csak három. Hova lett akkor a negyedik törpe?

Már nem állom meg, hogy el ne mondjam nektek kis cimborák, ezt a furcsa esetet, amely annál érdekesebb, mert az eltűnt törpéskével esett.

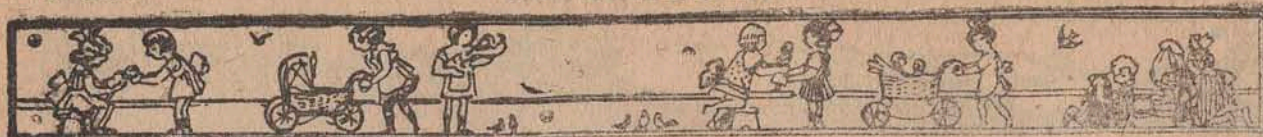
A négy törpe jókedvű, vidám kalandozásáról tudomást szerzett az Uj Cimborá. No, ezt megírjuk, hogy töltötte Guli, Vilí, Irinkó és Pirinkó, a négy kis törpe az időt Nagyméseországban.

Ott is voltak a törpék már mindanégyen, várva, hogy képüket a szöcskeparipával együtt kinyomtassák a nyomdában.

De ám azt történt, hogy éjszaka a kíváncsi Guli elment kószálni a helyéről, látni akarta azokat a gépeket, amelyek az Uj Cimborát nyomják. Közben, ahogy az egyik szedőgépről ugratott át szöcskeparipáján a nyomógépre, hogy, hogy nem, a szöcskeparipának kifüccamodott az egyik lába. Szegény Guli ott maradt egy ólom rakás kellős közepén, nem tudott visszamenni a többi törpe közé. A nyomdász bácsik tüvé tették érte az egész nyomdát, másnap, de nem találták sehol. Az igazám nem jutott eszükbe, hogy az öntésne szünt ólomrakásban keressék.

Ilyenfomán hiába volt a versbe négy kis törpe írva, a nyomdász bácsik nem tudtak nyomtatni csak hármat.

Napok múlva került elő Guli, de milyen siralmas állapotban! No, hogy megvigasztaljuk, megígértük neki, hogy külön is kiteszük a képét a fájóslábu szöcske paripájával együtt az Uj Cimborába. Szerkesztő néni.

Csevegés Tudóka Ferkóval

A GYÜMÖLOSSZEDÉSRŐL.

— De szeretnék én is ott a nagy almafa tetején lenni most, édesapám.

— Én mit csinálnál te ott, Ferkó?

— Almát szednék. De nem olyan lassan szedném ám, mint az a bácsi, hanem gyorsabban. Egyszeribe mind ledobálnám, vagy leráznám.

— Könnyű neked lát a földön berzenkedni, Ferkó, de ott a fa ágai között nem tanácsos ám legénykedni, mert könnyen lepottyanhat a szedő alma helyett és ugyan csak megütné a földet. De még nagy kárt is csinálhatnál fiam, ha ledobálnád, vagy leráznád az érett gyümölcsöt. Különösen a finom fajgyümölcs szedése igényel fokozottabb figyelmet fiam.

— Figyeld csak meg türelmesebben azt az almaszedő bácsit.

— Miért nyulkál ott a hosszú rúddal az ágak között, talán nem hernyót szed, hanem almát?

— Az lehet, hogy a rud a hernyószedő rudja lehetett, de a végére most almaszedő van erősítve.

— Almaszedő? Hát miért nem szedi kézzel?

— Mert nem éri el a vékony ágak hegyén, de meg így óvatosan is szedi, nem zúzódik össze s így tovább eltartható. A fáról lerázott, vagy ledobált gyümölcs az esés következtében összezúzódik és az ütődés helyén hamar romlásnak, rothadásnak indul és élvezhetetlenné válik.

— És minden gyümölcsrel olyan nagy elővigyázatossággal kell bánni, mint a tojással?

— Nem fiam. Fajtája válogatja. A nemes fajú almaféléket, tehát almát, körtét, de különösen a jól megérett barackot nagyon óvatosan kell ám leszedni, hogy meg ne ütődjön; mert a téli fajtákat így lehet megőrizni. Már pedig a gyümölcsöt, de meg az almástésztát is még télen is szeretted, ugye fiam?

— Én gyümölcsök közül legjobban szeretem a kajszin barackot, de csak ha jó érett. Az almástésztát se rossz.

— Lámesak, fiam, azért kell vigyázni az alma, körte, barack, szilva szedésénél, hogy könnyebben lehessen eltartani későbbre is.

— A szilvánál nem baj, ha összetörődik, ugye édesapám? Hiszen abból ugy is lekvárt főznek, a lekvárfőző üstben pedig még jobban összetörlik.

— Igazad van. A szilvát csak azért említettem, hogy vajon ki tudod-e választani az általános csoportosításból. Azért van olyan szilvafajta, amelyik jobbat esmegének, mint lekvárnak, viszont az almából is szoktak lekvárt, sőt bort is készíteni; az olyan lehet zúzódtat is.

— Az almaféléknek még a szállítására is vigyázni kell, fiam. Hordókba, ládába kell rakni, és még oda is selyempapír vagy vatta közé, nehogy összeütődjék szállítás közben a rögös utakon. Téltre való elrakásánál is vigyázni kell ám, hogy egymáshoz ne érjen, mert akkor is elromolhat.

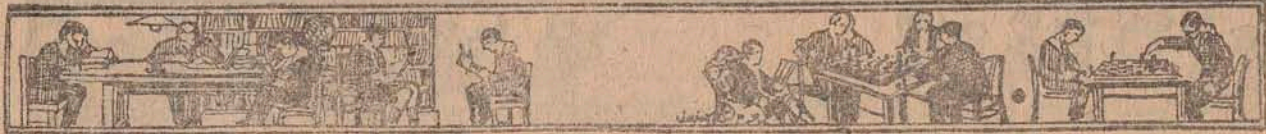
— Szeretnék én is azért gyümölcsfára mászni, nem lehet rossz az a gyümölcs szüret, csak szórakozás. Ha ugy követelnék meg, akkor szedővel szedném.

— Én azt hiszem, fiam, hogy te dió meg mogyoró szedőnek volnál jó, de már barack szedőnek nem. Tudod-e miért?

— Tudom, mert a diót és mogyorót egész nyugodtan lehet rázni is, dobálni is, meg verni is az ágán, mert az nem kényes, nem törik esontja, ha lezuhan is.

— Sőt akkor fordul ki igazam a bundájából, ha összeütődik. Az esomthéjas gyümölcs. Hanem amiért ilyen értelmesen feleltél, adok neked jutalmul két barackot, egyiket a fejed bubjára, a másikat a kezédbe, ha mind a kettőt megkóstolod, majd megmondod, melyik volt az „érettebb“. Nesze, váljék egészségedre mind a kettő.

Bacsoni János.

Cirmos, Cincogi és Floki

Elbeszéli: Dezső bácsi.

Cirmos kandurcica pompás egerésző hírében állott. Mégis megtörtént vele az esuf-ság . . . No, de nem árulom el a végét előre. Abban a sorrendben mondom el, ahogyan az eset megtörtént.

Künn csikorgó hideg volt. A szél megmegrázogatta a jégvirágos ablakokat. Cirmos cica egy csupor bivalytejért sem dugta volna ki az orrát az udvarra. A konyha kemencéje alá huzódott. Fejét Floki kutyas hátára hajtotta, s egymást melegítve, boldogon szunyókáltak.

De Cirmos cica akármilyen álmos természetű volt, éberem szundikált. Kis pajtásaim, higyjétek el, hogy a légy zümmögése elég lett volna ahhoz, hogy szenderegéséből fölrezenjen.

Arra aztán ugyancsak kimeresztette nagy sárga szemét, mikor egy végzetlenül egér közvetlen közelében végigfutott a fal mellett a szekrény alá.

Cirmos cica azonnal felugrott . . . usdri utána! Hogy, hogy nem, néhány perc múlva már szájában volt a mihaszna egér. Nevezük ezt az egeret Cincogi urinak, már csak azért is, mert megfogása alkalmával keservesen cincogott. Cirmosnak még sem esett meg a szíve a siránkozásán.

— Tolvaj teremtette! Kell neked liszt és szalonna? Mindent keresztül rágsz. Csak kárt csinálsz a gazdámnak. Most megfogtalak. Élve nem szabadulsz körmeim alól! — s fogai közt tartotta Cincogi urat, majd a konyha közepén szépen, óvatosan letette.

Széles térség volt itt. A butorok távol állottak minden oldalon. Innen az egér észrevétlenül el nem bujhatott schova.

És megkezdődött a játék. Floki kutyas is élvezettel figyelte. Cirmos elengedte Cincogit. A még fünge egérke örömmel rohant a szekrény felé! Azt hitte, hogy megszabadulhat könyörtelen ellenfelétől! De Cirmos egy ugrással ismét rácsapott, s elfogta, mielőtt a szekrény alá bujhatott volna. Ez a gorombaság tizszer is megismétlődött egy-

más után. Cincogi urat már kifárasztotta a dolog. Csak úgy pihogott. Már futni is alig tudott. A macska bokszüetéitől fájt minden bordája. Mert Cirmos valahányszor két gömbölyű mancsával rángrott, mindig alaposan megnyomta Cincogi oldalát. Ez nem volt elég. Cirmos még meg is pofozgatta őt. Feldobta a levegőbe, kifogta ügyesen. Vagy ki sem fogta, hanem engedte, hogy Cincogi ur a feje lágyára essék. Aztán megrázogatta sziürke frakkját. Ráadásul kóistolóba beharapott Cincogi ur sonkájába. Igaz, hogy ez már nem ment tréfaszámba, de Cirmos kandur komolyan meg akarta bénítani Cincogi urat, aki bosszantáskép még mindig izgett-mozgott. Pedig a valóságban csak vánszorogott a szegény, hiszen kezdte elveszíteni minden erejét. A rémületől már-már majdnem megdermelt, s mozdulatlanmá vált. Ebben a mozdulatlanságban volt azonban egy kis tettetés is. Háttha megszánja őt a Cirmos kandur s nem bántja többet?! Így csinál egy-egy bogár is. Halottnak teszi magát, hogy meg ne öljk.

A kandurcica ismerte már ezt a csalafintaságot. Jó! Hadd reménykedjk egy kicsit Cincogi ur. Cirmos lassu, puha léptekkel félrevonult. Jó messzire távozott el az egértől s hátra sem nézett. Biztos volt a maga dolgában. Tudta, hogy Cincogi ur már nem tud elmenekülni. Ha meg is mozdul, alig áll a lábára. Egy csipással leütné ismét, s akkor már meg is enné. Bár egy esopet sem volt éhes, ma este jól lakott tejeskásával. Azért az egérpecsenyét még sem hagyná ott. Megenni azt: macskakötelesség.

Amíg Cirmos cica navaszul az ablak felé huzódott (gondolata persze mind az egérnél járt) ezalatt Floki kutyas, felhasználta a kellő pillanatot, nesztelenül ott termelt a mozdulatlan egérnél és Cincogi urat egy nyellessel eltüntette a föld színéről. Majd mintha semmi se történt volna, szépen visszafeküdt a kemence alá.

Mindezt oly eszedesen s oly gyorsan végezte, hogy Cirmos észre sem vette. S mikor az ablaktól egy visszapillantást akart vetni az egérre, hát uramfia! annak esk hiült helyét találta.

— No de ilyet! Hogyan történhetett ez meg? Hát így becsapta volna őt az egér? Ez csodával határos! A nyomorék, agyonkinzott egér meg tudott volna futamodni? El tudott menekülni? Ez hihetetlen.

És mégis így van!

— Na megálj, beste teremtetted! — bosszankodott a cica, különben nem is annyira bosszankodott, mint inkább rémítően vigyelt magát. Ilyen ügyetlenség, ilyen vigyázatlanság, ilyen elbizakodottság! Szégyen, ezerszer szégyen!

— Hogy egy félig-meddig megölt egér feltápáskodjék s az orrom elői elfusson, jaj ez olyan csufság, amit eltűrni nem lehet.

— Lesiül a képemről a bőr! — gondolta magában kétségbeesve, s kereste-kutatta a szőkevény egerét. Végigszagolta a padlót minden irányban. Benézett a szekrény alá. Hiába. Cincogi urfi nincs sehol.

Eltelt jó sok idő, míg belátta Cirros cica, hogy minden keresése hasztalan.

— Nem! Ez mégsem lehetséges! Cincogi ur olyan hirtelen nem tűnhetett el a szobából! — S ekkor Cirrosnak egy utolsó mentőgondolata kerekedett. Hátha ez a huncut Floki pajtás nyelte el Cincogit urat, amíg ő hátat fordított neki. Flokitól minden kitelik.

Odament tehát a kutyushoz. Mint jóbarát megszagolta a nyugodtan szundikáló Floki pajtás száját. Hát persze, hogy persze. Nagyszerűen érzett még az egérszag Floki bajusza körül. Megoldódott a nagy rejtély.

— No, ha így van, nem bánom! — gondolta magában Cirros cica megvisszafelé. Flokitól nem sajnálom az egérpecsenyét. Én ugysem vagyok éhes, kutyus pajtásom pedig bizonytalansággal az lehetett. De legalább nem történt meg velem az a szegycsücsü eset, hogy egy megtépásztott, elgyengített, pocékká tett egér elszökjék egy szemfüles ügyes kandurmacska elől.

Igy megnyugodva aztán ismét Floki mellé telepedett le. Fejét megértően hajtotta rá a kutyus hátára, s nemsokára mindketten békességgel szundikáltak tovább a jó meleg kemence alatt.

AZ UJ CIMBORA KIS PERSELYE.

A közelmúltban kedves ajándékot kapott az Uj Cimbora. Egy bukaresti román uriaszony, akinek a férje szatmári származású magyar ember, nemrég látogatást tett férjével együtt Szatmáron. Az uriaszony, aki most tanulja nyelvünket, nagy szeretettel emlékeztetett meg a kis cimborákról, egy kiesi perselyt ajándékozott nekik.

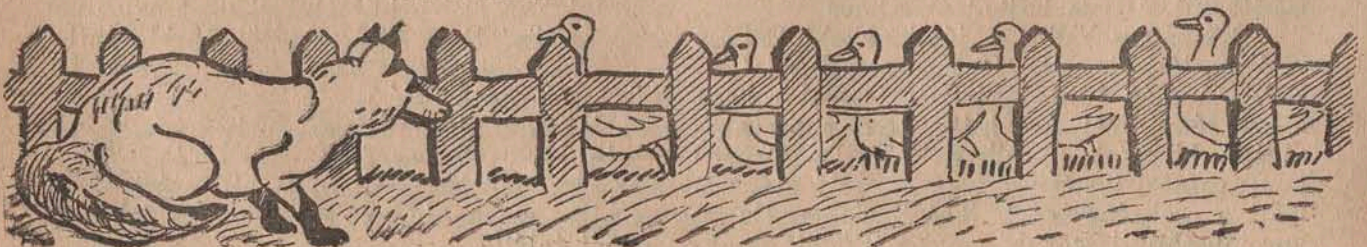
— Ez a persely hozni szerenese és sok pénz nekem szívüből kívánok az Uj Cimboráktól — ezen szavakkal nyújtotta át a kis perselyt.

A kis perselyt hálás köszönettel fogadtuk, azóta már ki is tettük kékselyem szalagon a szerkesztőségben, a bejárat mellé.

Különbönbö magyon esimes darab a nagybányai Petőfi házat ábrázolja.

Ravasz róka és a ludak

HA A NAP LEMEGYEN . . .

Ha a nap lemegyen,
Játékom leteszem,
S mielőtt lefekszem,
Kézem összeteszem.

Kérem Istenemet,
Szeressen engemet,
Mert Ó nagyon szeret,
Minden jó gyermeket.

Ő éltesse Papát,
Testvérimet, Mamát.
S kérem az ég Urát,
Adjon jó éjszakát.

Gáspár János.

A csipkefülü kutya

Dr. Bleicheré Rafael Anna.

Ezentul nem mert többet falvakba menni, hogy élelmet szerezzen magának. Már alig vonszolta magát az éhségtől, szőre csatakos volt, csipkefülei szomorúan lötyögtek, nyelve kilógott. Egyszer aztán már nem birt tovább menni. Fáradtan esett össze az erdő szélén és nyöszörgött, mint egy nagy beteg. Itt talált rá egy rongyos csavargó, aki koldus volt ugyan, de gazdagabb a csipkefülünél, mert tarisznya volt a nyakába akasztva és abban sok száraz kenyér. Jószivű volt a csavargó, megsimogatta, megszólította Robit.

— Mi az pajtás, te is hontalan vagy, mint én? Mi bajod? Beteg vagy? Elhes vagy?

A kutya megérezte, hogy barátságosan szólnak hozzá, de olyan gyenge volt, hogy még a farkát sem bírta csóválva, csak nyöszörögni tudott. A csavargó adott neki a kenyéréből. Robi mohón neki látott az evésnek, s amint jóllakott, egyszeriben magához tért; felugrott, körül táncolta jöttévójét és és vidáman csóválta a farkát.

— No, barátom — szólta a csavargó — hiszen te egészen jókedélyű fickónak látszol. Hát a füleidet mi lelta, miért olyan csipkézettek?

Robi szomorúan hajtotta le a fejét.

— No, no, nem kell azért busulni, ha ez neked szomorúságot okoz, nem beszélek többet róla, én azért barátomnak fogadlak. Gyere, csavarogjunk együtt. Minthogy

pedig nem tudom a régi mevedet, hát elnevezlek Pajtásnak.

Robi hálásan nyalta meg a csavargó kezét. Ezentul aztán együtt járták a világot, elválhatatlanok lettek és sok vidám órát töltöttek együtt. Koldultak és ha megtelt a tarisznya, leültek az árnyékba ebédelni, aludtak nagyokat és aztán jött a szórakozás. A jókedélyű koldus sok mindenre megtanította az okos Pajtást. Megkereste a fűbe vagy vízbe dobott kavicsot. Járt kétlábon, táncolt, átugrott a magasra tartott karikám és még sok minden megcsinált gazdája kedvéért.

Egyszer megszokott pihenőhelyükön egy erdő tisztásán, nagyon furesa és szokatlan társaságot találtak. A tisztás szélén három hatalmas automobil állott, a tisztás közepén pedig királyok királykisasszonyok, apródok és más furesa mépek lármáztak, mintha erősen sopánkodtak volna és mindegyik a fűben keresgélt. Egyszer csak észrevették a csavargót, hirtelen közrefogták és fenyegetőzve egy gyűrűt kezdtek követelni tőle. Pajtás látva a fenyegető magatartást, morogni kezdett.

— Várj csak Pajtás, maradj nyugodtan, lássuk előbb, hogy mit akarnak tőlem.

— A gyűrűt add elő, a primadonna elveszett gyűrűjét — kiáltották többen is egyszerre — bizonyára te találtad meg.

(Folyt. köv.)

ÉDESANYA POSTÁJA

A gyermek egészsége

Irja: Dr. Steuer Jenő

A nagytermészet legmozgalmasabb időszaka: a nyár, augusztus hónapban véget ér. Szeptemberrel már az ősze fordulunk. Ez a tény nagy változást jelent s éppen mint változatosság jó hatással van az egészségünkre. A nagy hőség is megenyhül. A nyár zajongását: az állatok, madarak, méhek stb. koncertjét felváltja az ős csendje. A nyár fény- és illat-káprázatát az ős szinkáprázata követi. De bevonulását tartja az ős izkáprázata is a nemesebb gyümölcsök beérésével. Éppen a gyümölcsök finom íze az, ami az őszt a gyermekek számára becsessé teszi. Még nem ismertem olyan gyermeket, aki annyira étvágytalan lett volna, hogy még a gyümölcsök sem érdekelték. A gyümölcsök színe, formája, íze, sőt illata a legapathikusabb gyermek tetszését és rajongását is kiváltja. Az ősze ez a gyümölcsözöne kárpótolja tehát a gyermeket legjobban a nyár örömeiért.

De a gyermekek nagy részének másért is nagyon fontos a szeptember. Ugyanis ebben a hónapban nyílnak meg az iskolák. Már pedig az iskolába kerülés a gyermek életében óriási jelentőségű esemény. Az iskola ugyanis egy hatalmas milieu — környezetváltozást jelent a gyermek számára. Az otthon szűkebb, megszokott, tulajdonul védett s ezért kényelmes világából az iskola nagyobb, szokatlan, majdnem védetlen s így kényelmetlenebb környezetébe kerül a gyermek. Olyan változás ez számára, amely szinte egyenrangú a felszült ifjunak a szüleiházból való végleges elkerülésével.

Ahogy kis munkatársaink írnak . . .

Megkezdjük a vakációi beszámolók közlését. Weress Zsófiika, Kolozsvár a nyári élményeiről számol be. Kovács Margitka, Szatmár, a vakáció egy napját írja meg. Olvassátok el ezeket a beszámolókat figyelmesen, mert aztán a végén nektek kell megmondani, melyik három beszámoló volt a legsikerültebb?

* * *

Kedves Szerkesztő Nőni!

Mielőtt megkezdődne az iskola, megírom a vakációs beszámolómat. Jól kezdtem a nyarat. Több, mint három hetet töltöttem a szép Szovátán. Szerencsére nem esett folyton az eső úgy, hogy elég sokszor fürdhettem. Szovátán mindenkinek a híres Medve-tóban való fürdés a legfontosabb. Júliusban anyukám külföldre utazott, s így engem a két nagynéném felváltva nagyon kényeztetett. Úgy elfoglaltak, hogy még a vizsgán

kapott két jutalom-könyvemet sem tudtam egészen elolvasni.

Folyton fürödtem, benniszeztem, gyümölcsöt ettem, ahogy az nyáron szokás. Aratókirándulást csináltunk Máramarosszigetre. Láttuk Csehszlovákiát; s ha lett volna utlevelünk, át is mehettünk volna. Hazafelé sok defekt tette változatossabbá utunkat. Nagyon szerettem volna Szatmár felé menni, hogy meglátogassam a Szerkesztő nénit, de nagy kerülő lett volna. Most megint itthon vagyok; a nagy ut után Anyuka is hazaérkezett s holnap megyünk is az iskolai megnyitóra. Remélem, megint olyan jó bizonyítványom lesz, mint tavaly. Az Uj Cimbora olvasásához mindig lesz időm, mert nagyon szeretem.

[Kolozsvár, 1933. szept. 14.

Szívélyes kedvözlettel:
Ótordai-Weress Zsófiika, III. el.

SZERKESZTŐI ÜZENET:

Néha érkeznek be panaszok szerkesztőségünkbe, hogy egy-egy szám nem érkezik meg, holott a kiadóhivatal pontosan elküldte az illető számot. Eppen ezért, hogy az ilyen esetek elő ne forduljanak, kérjük, hogy közölje veünk, akivel ez megesik, vagy ha a cím nem volna pontos, aztán utána nézünk minden esetek, hol törtéhető a hiba?

Dr. Bleicheré Rafael Anna, Tövis. Kedves levele valósággal napsugarakat árasztott szét szerkesztőségünkben. Jól esik tudni, érezni, hogy nehéz küzdelmünkben vannak szívük, lelkük melegével dolgoznak, fáradság érünk. Küldje csak be írásait ezután is. Legfeljebb folytatásonként hozzuk, ha rövidebb dolgok nem kerülnének. Hálás köszönet a küldött előfizetőkért. Szeretettel üdvözöljük, abban a reményben, hogy gyakrabban kapunk még hasonló leveleket. — **Telek Dezső, Alvincz.** A cikkek szerencsésen megérkeztek. De az október 1-i beosztás akkor már meg volt, s így a szüreti verset elhagytuk. A „Tópékek” nem is az „Apróságok” közt, hanem a komolyabb rovataink egyikében fogjuk hozni. Az ígért levelet még nem volt időm megírni, ezért kérem is elnézést, de amint egy öpserenyi időm lesz, azonnal megírom, egy a regényre, mint a többi dolgokra vonatkozóan is. — **Herszényi Imuska, Marosvásárhely.** Kedves kicsi imuskám, várjuk a beígért munkásságot. Ha teheted, írd mindenről. — **Zathureczky Ilonka, Óvári.** Várunk benneteket óvári-i kis cimborák a rajzküldetésre. Kedves szüleidet üdvözölöm. — **Tankó Gizike, Torda.** Lám te még nem is ismeresz bennünket, s mi már ismerünk téged. Tudjuk, hogy nagyon örültél Szalka bácsinak, amikor elvihar hozzátok az Uj Cimbora szeptemberi számát. Kapod-e rendszeren az újságot? — **Sipos Erzsike.** Te rólad is csak jó hallottunk. Hogy szorgalmas, derék leányka vagy, tavaly is első voltál az iskolában. Bizonyára az lesz az idén is. — **Gróf Béli Margit és**

Miklós Dicsőszenmárton. Örömlő szerzetek aranyos leveleitekkel. Megtudtam belőle, hogy te Margittal már a II. polgárba jársz, Miklóská a III. elemibe. De van még egy drága kicsi hugoskád is, Mária, aki még csak öt éves. Jaj milyen aranyos kis baba lehet! Szeretném, ha máskor is írnál ilyen kedves levélket. — **Rápollhy Jenőke, Somkut.** Kedves kicsi Jenőkem, szívesen írnánk olyan keresztrefjvénylet, amelyekben német szó nem fordul elő, de tudod kis cimborá, roppant furfangos dolog ez a keresztrefjvény, nem mindig azt írhatjuk bele, amit akarunk, hanem ahogy kijönnek keresztbe is hosszába is az írt sorok. — **Dutkai Elemér, Szalmár.** a rejtvényed hiba nélküli, dicsőreget érdemelsz érte. — **Dálnoky Babuka, Tor-**

da, Nagyon sajnálom, hogy tévedésből az első szám után nem kaptál több számot. Most már rendszeren kapod, ugy-e? Édes jó apádaf szíves visszaemlékezéssel üdvözölöm. Várom valkáció beszámolódat. — **Urmóssy Ferike, Kolozsvár.** Hanyadikba jársz már Ferike? Legközelebb, ha írsz, írd Imuskától is, hogy vagytok, s merre töltötted a nyarat? — **Ótordai Weresz Zsófia, Kolozsvár.** Helyesen írt és jól fogalmazott levélkédet szívesen és nagy érdeklődéssel olvastam. III.-ad elemista vagy és már ilyen szépen rendszeren írsz, kicsi Zsófia, ezért külön is megdícsérünk. Annak nagyon örültem volna, ha a nyáron meglátogattál volna. Remélem is hogyha még egyszer erre jársz, akkor már nem fogsz elkerülni. — **Csongor és Tünde.** Nem mesének a címe, hanem két aranyos nyáradszenedai kis cimboráknak a neve ez, akik az Uj Cimborát igen-igen szeretik. Mi is szeretjük ám őket, különösen, ha hosszú leveleket írnak a szerkesztő néninek. — **Virányi Nándor, Nagyvárad; Vargha Mancika, Halmi; Tóth István, Kolozsvár,** a ti beszámolóitokat is várjuk.

— **Nagybányai kis cimboráknak is** küldünk üzenetet. Nagyon sajnáljuk, hogy a nyáron a jelzett időben nem tarthattuk meg a rajzküldést a közbejött akadályok miatt, de azért csak készületek rá, mert Szalmár után mindjárt Nagybányára megyünk bemutatni az erdélyi kis cimborák rajzait.

DALOLJATOK KIS CIMBORÁK!

Édes anyám is volt nékem...

Édes anyám is volt nékem,
Keservesen nevelt engem,
Éjszaka font, nappal mosott,
Jaj, de keservesen tartott.

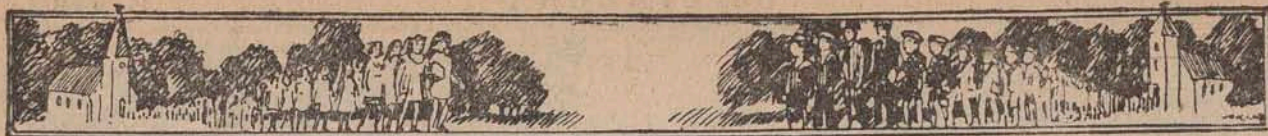
A kiadóhivatal postaja

Negyedévre előfizettek:

Debreczeni Gábor, Loco; Dr. Tolnay János, Bucuresti, Szász József, Loco; Obornik Gyula, Dej; Dobes Rudolf, Luvaida; Schallak Jánosné, Biró Katalin, Kátó Klára, Rhédey Károly, Román Katalin, dr. Szabó Illés, Róth Gyula, Felkete Xénia és Loránd, Loco; Petruska Károly, Baia-Mare.

Két hónapra előfizettek: Mihály Piri és Jóska, Kedves Nővér Mária Livia, Kovács Sándor, Kun Nathalia, Botlyán Irénke, Fülöp Aranka, Moskovits László és Lili, Loco.

Egy hónapra előfizettek: Reszler Katalin, Krajcsovits Ica, Loco.

FEJTÖRŐ

KERESZTREJTVÉNY

Beküldte: Pataky B. József, Szalmár.

1	2	3	4	5	6	7
8		9			10	
11	12	13		14	15	16
17						
18						
19	20			21	22	
23		24		25	26	
27						

Vízszintes sorok: 1. Nagy magyar állóvíz. 8. . vas. 9. Ujság. 10. S-sel: iparos. 11. Mindennek van. 13. Bilei közepe. 14. Az első nő neve, utána a jeter tized részének a rövidítése. 17. Egy fiú és egy leány név. 18. Hozzájut. 19. Állat. 21. „Tök király“-ban van. 23. Személyes névmás. 24. Házi állat. 26. Nem az. 27. Erdő széle.

Függőleges sorok: 1. Egy nagy vezér családi neve. 2. L-lel: ájul. 3. Rangjelzés. 4. Nem pazarolja pénzét. 5. Al-lel: drágakő. 6. Edény. 7. Sós izü. 12. Bün. 13. Igen is, nem is. 15. Rag. 16. „Igazgató“ elefe más szóvall. 20. Reája-vissza. 22. Zöldség. 24. Utburkoló anyag. 25. Kélfegyü mássalhangzó.

A 15. számban közölt rejtvenyek megfejtése:

Vízszintes: 1. harangszó, 8. ara, 9. far, 10. gólya, 13. g. r., 15. sic, 16. im, 17. jász, 18. Misu, 19. álk, 20. Ede, 22. í. í., 23. brent, 25. élő, 27. t. í. t., 23. kí-rénduló.

Függőleges sorok: 1. hangjáték, 2. ar, 3. rag, 4. neli, 5. s. t. a., 6. za, 7. óramulató, 11. ószer, 12. yemen, 14. rátk, 16. ist, 21. dein, 23. bőr, 24. t. í. u., 26. li, 28. t. l.

Megfejtették: Gróf Béli Margit és Miklós, Kondor Gedeon, Rápolly Jenőke, Weress Zsófia, Dufkey Elemér, Bretan Aurika, Grünfeld Sárka, Lsznyai Tibi, Kató Évi, Schwartz Mici.

Nyeresek lettek: Béli Margit és Miklós Dicsőszentmárton, Weress Zsófia Kolozsvár, Kondor Gedeon.

Bélyeggyűjtés

Vezeti: BÉLA bácsi

A bélyeg értéke attól függ, hogy milyen mennyiség van meg belőle. E szerint tehát az olyan bélyegek, amelyekből a posta nagyon sokat adott ki, kevésbé értékesek, mert az ilyenekből régebbi leveleken használva is sokat lehet még találni s így azoknak egy-egy példányához minden gyűjtő könnyen hozzájuthat. Viszont a régi bélyegek legtöbb része értékes, mert annak idején még egyáltalán nem, vagy csak nagyon kevesen gyűjtötték a bélyeget s így az elhasznált bélyegek legtöbbször elvesztek, illetve megsemmisültek. Ezért van az, hogy némelyik ország által először kiadott bélyegekből ma már csak néhány darab létezik. Természetesen az ilyenekért fizetik a szenvédélyes bélyeggyűjtők a legmagasabb árakat.

Rajzolgató kis cimboráink, akik érdeklődtek a rajzok iránt, egyet se busuljatok, ha a szalmári rajzkiállításról le is maradtatok. Küldjétek csak be tovább is a jól sikerült rajzaitokat, mert ezután is rendezünk rajzkiállításokat — mindig más és más városban.

Az Uj Cimborá előfizetési árai: Romániában $\frac{1}{4}$ évre 50, $\frac{1}{2}$ évre 100, egész évre 200 Lei. A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10 Lei portó. Egyes szám ára 6 Lei. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 60 ek.

Kérjük magyarországi előfizetőinket, hogy esedékes előfizetési díjaikat újabb rendelkezésig a következő címre küldjék: Ferenczy Pál gyógyszerész Balmazújváros (Hajdu m.) Petőfi uca 32.

Uj Cimborá szerkesztősége és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Bratianu No. 9.

Nyomatott:

szabadsajtó R. T. NYOMDABÉRLETE
SATU-MARE.